

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus

Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat de Legibus, de Præceptis
Decalogi, de Restitutione, ac de Contractibus

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. V. Quomodo quædam celebriora Juramenta interpretanda sint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40673

ri jus iustitiæ. Verum quia quaestio hæc perplexa nimis ab auctoribus agitur, ut notat Tambur. lib. 3. cap. 3. §. 6., ideo commodius de hoc Deo dante cum de Contractibus nonnulla dicemus; & fuse de hoc diximus in primo ex Opusculis Theologico-Moralibus de Principiis Moralitatis.

ARTICULUS V.

Quomodo quædam celebriora Juramenta interpretanda sint.

- I. Prima regula servanda, quod juramentum, quantum fieri potest, minus obliget servata verborum proprietate. Altera, quod cadens supra promissionem, hujus naturam sequatur.
- II. Juramentum de non ludendo secundum se intelligitur de ludo illicito.
- III. Qui jurat se soluturum debita intra mensem, prorogato tempore de consensu creditoris, non tenetur amplius vi juramenti.
- IV. Juramentum Medicorum de non visitandis post tertium diem infirmis, nisi confessionem præsiserint, quomodo intelligendum est?
- V. Si quis jurat se ducturum Bertam divitem, & sanam, non tenetur eam ducere, si incidat in gravem agritudinem, & paupertatem.
- VI. Qui promittit aliquid Tutio cum juramento, non tenetur, si ille fiat ingratus, aut frangat fidem datam.
- VII. Si quis juratus promittat aliquid absenti, potest promissionem revocare, antequam acceptetur. Pariformiter discurrendum de pluribus aliis juramentis, quæ passim fiunt.

I. **U**niversim duæ regulæ hac in re assignantur. Prima est, quod in dubio, seu quando non constat de mente jurantis, juramentum interpretandum sit, itaut, quantum fieri pos-

sit, minus obliget servata verborum proprietate. Secunda regula est, quod juramentum cadens supra propositum, vel promissionem habentem tacitam conditionem, vel ex mente jurantis, vel ex consuetudine jam recepta, vel ex dispositione legis, explicandum sit eo modo, quo ipsa promissio explicatur, idest cum eadem conditione: Etenim juramentum sortitur naturam actus, supra quem cadit, ex leg. 1. cod. de Non numerata pecunia; & cum juramentum sit accessorium, sequi debet naturam principalis, ex reg. 42. juris in 6.

II. Ex prima regula infertur primo ex Sanch. apud Bonac. punct. 17., quod in dubio de mente jurantis juramentum non ludendi interpretandum sit de ludo illicito, non de licito, qui recreationis causa suscipitur.

III. Infertur secundo ex Less. cap. 42. num. 57. contra Sanch., & Bonac., quod si jurasti solvere intra mensem, prorogato termino a creditore, non teneris amplius ex vi juramenti, sed solum ex vi pacti: Sicut etiam compromissarii, qui jurant se non recepturos a sententia certa die ab Arbitris danda, prorogata die de consensu partium, non tenentur amplius vi juramenti, ut putat Azor. contra eodem.

IV. Infertur tertio, juramentum Medicorum de admonendis infirmis, ut confiteantur, & de non visitandis illis post tertium diem non facta confessione, Primo non obligare, ubi usû non est receptum hoc decretum Pii V.; quia juramentum censetur factum de servando decreto, quatenus obligat. Secundo, ubi est receptum, obligat medicos, si speretur, immo etiam si dubitetur, quod admonitio sit profutura, secus vero non obligat, quia nemo obligatur ad inutile, ut dicitur cum de correctione fraternæ. Tertio, obligat solum dum morbus est

est gravis, vel periculum est, ut fiat gravis; quamvis universim talis censetur esse, quoties cogit infirmum jacere in lecto, ut patet ex ipso decreto, nisi tamen ex podagra, verbi gratia, decumbat. Quarto, satis est, si admonitio fiat per alios. Quinto, non obligantur Medici infirmum deserere cum gravi ejus damno; quia præceptum humanum non obligat contra charitatem, quæ præcipit, ut ægro subveniatur; Præsertim quia fieri potest, ut infirmus si convalescat, resipiscat: Quod si non imminet ægro grave mortis periculum, si deseratur, deseri debet, ut apte notat Suar. apud Bonac. punct. 16.

V. Ex secunda regula inferitur primo, quod si jurasti ducere Bertam sanam, divitem, bonæ famæ, Virginem, &c., non tenearis, si incidat in infirmitatem incurabilem, in paupertatem, fornicationem, &c., quia sponsalia habent hanc tacitam conditionem; ergo etiam juramentum adjectum sponsalibus.

VI. Secundo, qui promisit aliquid Titio cum juramento, non tenetur, si Titius fiat ingratus, aut si mutuatam repromissionem frangat; quia ex Molin., Sanch., Bonac. loc. cit. tale juramentum habet hanc tacitam conditionem, nisi fueris ingratus, aut fidem frangas.

Tertio, qui urbanitatis causa juravit non bibere, non sedere, &c., nisi alter prius bibat, sedeat, &c., non tenetur, si a socio cogatur, quia subest hæc tacita conditio, ut notat Sanch.; Quamvis Lessl. cap. 42. num. 22. putet, juramentum hoc fieri in favorem socii, & ab eo relaxari, dum prior bibere non vult.

VII. Quarto, qui promisit aliquid absenti cum juramento, potest promissionem revocare, antequam acceptetur, (nisi fiat per modum voti) quia promissio habet hanc tacitam con-

ditionem, si acceptetur: Ita Lessl. loc. cit., & Sanch. contra Suar. apud eundem Bonac.

Quinto, si facta pace cum inimico jurasti te illi non nociturum, intelligitur ex causa præterita, seu nisi ipse novam causam dederit.

Sexto, si jurasti servare secretum, intelligitur, nisi vergat in damnum alterius.

Septimo, si jurasti te puniturum filium, intelligitur, nisi ob aliam causam aliud visum fuerit; videlicet vel quia veniam petit, vel quia alter intercedit, vel quia damnum majus sequitur ex punitione, &c.

Octavo, si jurasti te soluturum alteri centum, quæ mutuavit, intelligitur, nisi aliunde satisfeceris, vel compensaveris; unde poteris uti compensatione, quia compensatio est quædam solutio, & vera satisfactio.

Nono, si jurasti facere quicquid alter petierit, intelligitur dummodo non petat aliquid immoderatum, aut illicitum, ut petit ab Herode puella saltans. Ultimo, si jurasti judici te dicturum quæ novisti, non teneris occulta pandere.

ARTICULUS VI.

Quomodo tollatur juramenti obligatio?

- I. Juramenti obligatio impeditur aut per legem irritantem contractum, aut per legem prohibentem contractus jurati executionem.*
- II. Tollitur vero juramenti obligatio aut per cessationem causa principalis, aut per mutationem materia, aut per irritationem, aut per commutationem, aut per relaxationem. Et eadem est ratio de Voto.*
- III. Cessat juramenti, & voti obligatio, si superveniat notabilis mutatio, qua prævisa non jurasses, aut vovisses.*